

EGY VIDÉKI VÁROS – MEZŐKÖVESD GAZDASÁGI ELEMZÉSE, LEHETSÉGES FEJLESZTÉSI IRÁNYOK VIZSGÁLATA

A RURAL TOWN – ECONOMIC ANALYSIS AND DEVELOPMENT POSSIBILITIES OF MEZŐKÖVESD

PÉLI LÁSZLÓ

Szent István Egyetem, Gödöllő, Magyarország

Peli.Laszlo@gtk.szie.hu

Összefoglalás

Mezőkövesd az érintett térség gazdasági, kereskedelmi, kulturális és idegenforgalmi központja, valamint jelentős közlekedési csomópont. Napjainkban csökkenő lélekszámú város, viszont az idegenforgalma fellendülőben van. Területi kutatásom helyszínéül ezért is választottam. Az ország egyik leghátrányosabb megyéjében fekszik, azonban kétségtelenül a megye egyik – talán a legjelentősebb – alcentruma Miskolc mögött. Turisztikai potenciálja egyre erősödik, gazdasági szerkezete átalakulóban (Káposzta et al., 2013; Czabadai, 2016; Nagy-Nagy, 2016). Egy nagyszabású kérdőíves vizsgálat keretében 2016-ban több mint 650 darab kérdőívet kérdeztünk le a városban. A kérdőív a gazdasági vetületen felül számos társadalmi, turisztikai, illetve sportélettel kapcsolatos kérdést is tartalmazott, azonban jelen kutatás célja Mezőkövesd gazdaságának feltérképezése, valamint fejlesztési lehetőségeinek vizsgálata.

Kulcsszavak: városkutatás, primer kutatás, fejlesztési lehetőségek vizsgálata

JEL kód: R51

Bevezetés

Napjainkban a területi különbségek kiszélesedése globálisan is a fejlődő és fejlett világ egyik legnagyobb kihívását jelenti. A szegények és gazdagok közötti űr nemhogy csökkenne, vagy stagnálna, hanem folyamatosan és rohamos tempóban növekszik, tágul (Káposzta, 2014). A világ országainak túlnyomó többsége küzd ezzel a jelenséggel, sajnos vajmi kevés sikerrel. Csakúgy, mint ezen országokra, Magyarországra is jellemző ez a területi különbségeket uraló szakadék egyre tágul (Gerencsér, 2016). Magyarország ráadásul speciális helyzetben van,

hiszen történelmi előzményei okán mindössze egyetlen jelentős, európai mértékben is versenyképes várossal rendelkezik, mégpedig a fővárossal: Budapesttel. Budapest és agglomerációja határozza meg a mai Magyarország gazdaságát, mivel a vidéki városok közül önmagában egyik sem elég erős ahhoz, hogy gazdasági decentrumként szerepeljen a hazai térszerkezeten belül (Kollár-Neszmélyi, 2015). Vidéki városaink gazdaságának erősítése ezért kiemelt feladat kell, hogy legyen a hazai területfejlesztés szereplői számára.

A vidéki városok lehetőségeit, fejlesztési pályáit jelentős mértékben befolyásolja a közlekedési infrastruktúra – azon belül is a gyorsforgalmi úthálózat megléte –, mely alapjaiban határozza meg adott térség gazdaságát (Topa, 2015). A vidéki területek felzárkóztatása elképzelhetetlen a helyi erőforrások felfedezése, kiaknázása nélkül. Ezen tényezők előnyben részesítése az importált nyersanyag és tőke preferálása helyett biztonságosabb és fenntartható jövőt teremt a helyi gazdaság számára. A helyi erőforrások igénybevétele biztosítja, hogy a befektetett tőke helyben maradjon és újrahasznosul (Ritter, 2014; Káposzta et al., 2016).

Mezőkövesd a térség centrum-városa, Miskolctól 48 km-re, Egertől 21 km-re kilométerre található. Közlekedési infrastruktúrája jól kiépültnek mondható (M3-as autópálya halad el a város mellett, Budapest-Miskolc-Kassa vasúti fővonal áthalad a városon, Tisza-folyó közelsége, azonban meglévő repülőtere nem működik, a legközelebbi működő repülőtér 100 km-nél is távolabb található).

A város fontos turisztikai célpont, országos jelentőségű gyógyfürdő található a városban (Zsóry-fürdő), valamint számos – Magyarországon kiemelt jelentőségű – turisztikai desztináció határolja. Ezek közül kiemelkedik Eger város – mint kulturális, történelmi és gasztronómiai célpont, valamint a Tisza-tó – mint jelentős ökoturisztikai desztináció, de megemlíthetjük a Bükk, illetve a Hortobágy közelségét is.

Mezőkövesd, mint a Matyóföld központja rendkívül gazdag népművészettel, néphagyománnyal rendelkezik, egyben szülőhazája a méltán világhírű – egyben Hungarikum címet is elnyert – Matyó hímzésnek.

Anyag és módszer

Anyag

Kutatásom kizárólag primer adatokat tartalmaz, melyet kizárólag kérdőíves felmérés útján gyűjtöttünk be. Az egyetemi gyakorlatok alkalmával a hallgatókkal közösen több alkalommal kivonultunk terepmunkára, mely munka eredményeként 633 darab kitöltött kérdőív állt rendelkezésünkre.

Adatgyűjtés

A kérdőívezés 2016 tavaszán, április és május hónapokban zajlott, míg a kérdőívek feldolgozására 2016 nyarán került sor. A kérdőívezést munkanapokon a reggeli óráktól egészen a késő délutáni órákig végeztük, ezzel szavatolva a minél szélesebb körű adatgyűjtést, biztosítva ezáltal a reprezentativitást.

Módszer

Jelen alfejezetben a kérdőíves felmérés összeállításának szempontjai, illetve tartalmi elemei kerülnek részletezésre, valamint a kérdőívekben szereplő kérdések megfogalmazásának általános szabályai, formai követelményeire történő utalások is szerepet kapnak. A kutatások nagyon fontos célja a releváns eredményekre való törekvés, melyhez jelentős mértékben járul hozzá egy megfelelően összeállított kérdőív.

Arra törekedtem, hogy a kérdőívben a kérdések szerkezetük szerint kijelentő mondatok és valóságos kérdések legyenek. Kijelentéseknél az egyetértést vagy annak mértékét fejezi ki a válaszadó. Az érthetőség miatt külön figyelmet fordítottam a többértelműség elkerülésére, vagyis hogy ne zsúfoljak egy mondatba több állítást; valamint a kérdések megfogalmazására nyelvtani és stilisztikai szempontból.

Kérdőívemben formailag nyitott és zárt kérdéseket szerepeltettem:

1. Nyitott kérdések esetén a válaszadónak a feltett kérdésekre a saját megfogalmazásában kell válaszolni, azonban jelen kutatásban csak félig nyitott kérdéseket alkalmaztunk a könnyebb feldolgozhatóság végett. Például: „*Mi az a három szó, ami először eszébe jut Mezőkövesdről?*” A nyitott, illetve félig nyitott kérdéseknél a lehető legpontosabban megtudjuk a válaszadó véleményét, de utólag ezt elég nehéz feldolgozni és elemezhető formába hozni.

2. Zárt kérdések esetén előre megadott válaszlehetőségek vannak, ezek közül kell választani a válaszadónak:

„*Milyen gyakran látogatja a településen található Gyógy- és Strandfürdőt?*”

1. *Heti 2-3 alkalommal,*

2. *Heti 1 alkalommal,*

3. *Havi 2-3 alkalommal,*

4. *Havi 1 alkalommal*

5. *Ennél ritkábban,*

6. *Soha*”

A két kérdéstípusnak egyaránt megvannak az előnyei és a hátrányai is. A zárt kérdéseknél a kódolás és a feldolgozás igen könnyű és gyors, csak ott elegendő válaszkategóriának kell lenni, hogy az összes lehetséges válaszlehetőségeket felölelje.

Emellett a válaszkategóriáknak egymást kizárónak kell lenniük, hogy a kérdezett ne választhasson többet közülük (kivéve, ha éppen ez a cél, de erről a későbbiekben lesz szó részletesen).

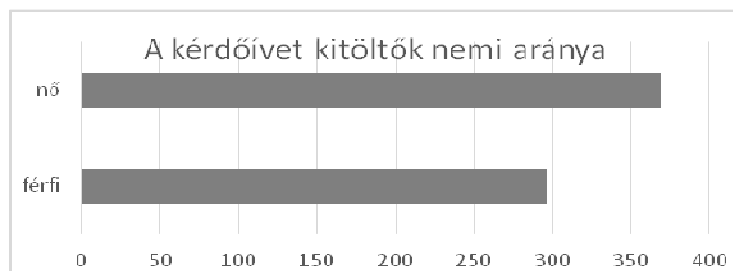
3. Van egy harmadik kategória is, a nyitott és zárt kombinációja, amikor a kérdést nyitottan tesszük fel, de a lehetséges válasz-kategóriák zártak. A kérdéseket a lehető legrövidebben, de érthetően kell megfogalmazni, nehogy a válaszadó valami egészen másra adjon választ, mint amire mi gondoltunk.

A kérdőív összeállítását a fenti ismérvek alapján végeztem el, majd a véglegesítést követően sokszorosítottam – papír alapú kérdőívekről van szó –, majd megkezdődött az adatgyűjtési periódus.

Miután az összes kérdőív kitöltésre került, megkezdtem az eredmények digitalizálását. A kódolt adatok alapján az SPSS programcsomaggal, illetve a Microsoft Excel program segítségével elemezni tudtam a kapott eredményeket.

Eredmények

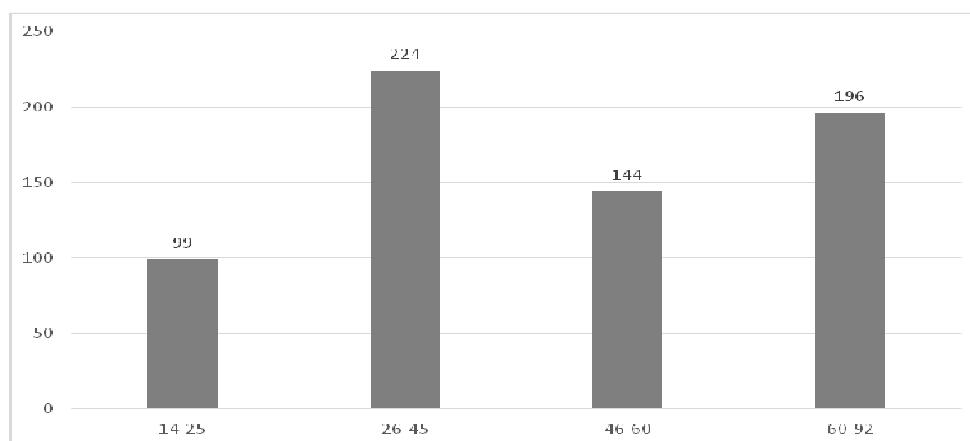
Kérdőívemet 663-an töltötték ki, melyből a nemek aránya a következőképpen alakult: 295 férfi, illetve 368 nő válaszolt az általam feltett kérdésekre.

1. ábra: A válaszadók száma nemenként

Forrás: kérdőíves adatbázis alapján saját szerkesztés, 2016

A 2. számú ábrán a válaszadók életkorát tüntettük fel, mely a következőképpen alakult:

2. ábra: A válaszadók megoszlása életkor alapján

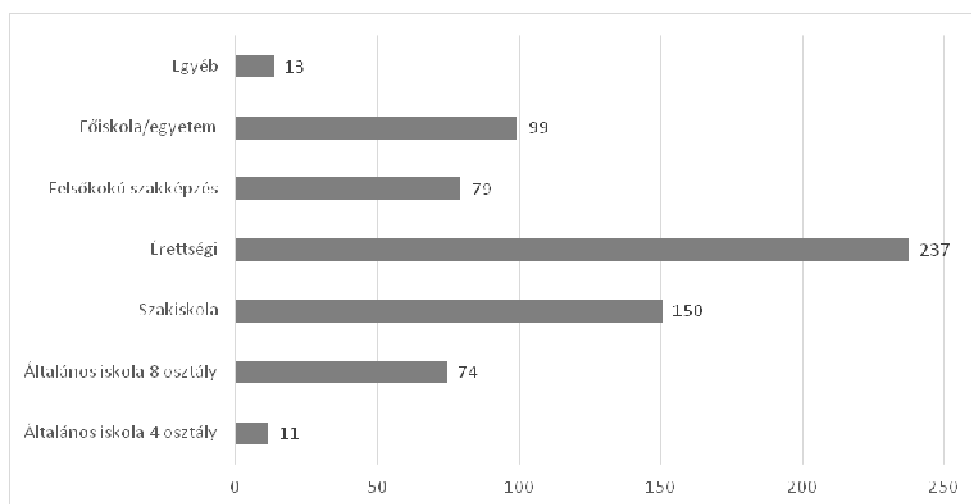
Forrás: kérdőíves adatbázis alapján saját szerkesztés, 2016

A legfiatalabb korosztály a 14-25 év közöttiek, akik a teljes minta 14,93 %-át (99 fő) teszik ki. Legnagyobb arányban a középkorú – második – korosztály válaszolt a kérdőívemre, pontosan 224-en (33,79%).

Harmadik csoportba a 46-60 év közöttieket, vagyis a nyugdíj előtt állókat soroltam, amely korosztályból 144 kitöltött kérdőív származik. Végül a 60 éve felettiek, vagyis a döntően nyugdíjasok táborából 196 személy válaszolt kérdésekre, mely 29,56 %-os részesedésével a második legnépesebb csoportot teszi ki.

Figyelembe véve, hogy munkanapon végeztük a kérdőívezést a kitöltött kérdőívek megoszlása korcsoportonként egyenletesnek mondható, tehát jól biztosítja a reprezentativitást.

A 3. ábrán összegyűjtöttem, hogy a 663 megkérdezett milyen iskolai végzettséggel rendelkezik.

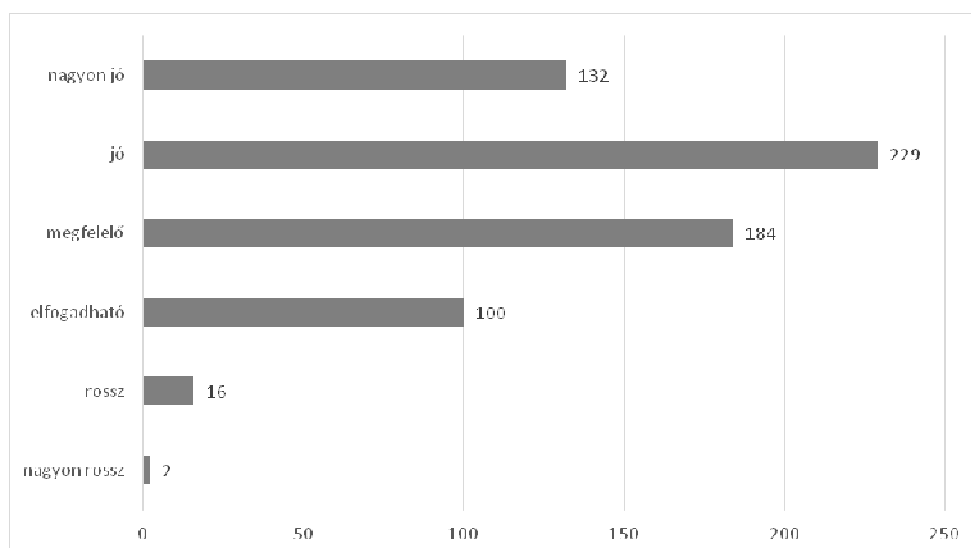
3. ábra: A válaszadók iskolai végzettség szerinti megoszlása

Forrás: kérdőíves adatbázis alapján saját szerkesztés, 2016

A két legalacsonyabb elemszámú csoport a 4 általános iskolai osztállyal rendelkezők, illetve az egyéb besorolásúak csoportja, mely csoportok aránya mindkét esetben 2 % alatti maradt. A 8 általános iskolai osztállyal rendelkező 74 fő (11,16 %), míg felsőfokú szakképzésből származó bizonyítvánnyal 79 fő (11,79%) rendelkezik. A második legjellemzőbb csoport a szakiskolai végzettséggel rendelkezők tábora, melynek 150 tagja (22,62%) van, ettől némelyest elmarad a diplomások száma (99 fő, 14,93%). A válaszadók közül legtöbben – minden harmadik megkérdezett – érettségivel rendelkezik, mintegy 237 fő (35,75%) sorolható ide.

A megkérdezett minta általános jellemzőinek bemutatását követően Mezőkövesd gazdaságával kapcsolatos eredményeket szemléltetjük.

A helyi gazdaságra vonatkozó kérdések felvezetéseként annak jártam utána, hogy a helyi lakosok hogyan ítélik meg városuk fejlődését a szomszédos településekhez viszonyítva, melynek eredményeit 4. számú ábrán jelenítettem meg.

**4. ábra: Hogyan ítéli meg Mezőkövesd fejlettségét
a szomszédos településekhez viszonyítva?**

Forrás: kérdőíves adatbázis alapján saját szerkesztés, 2016

„Nagyon rossz”, illetve „rossz” választ igen kevesen, mindössze a megkérdezettek 0,3%-a, illetve 2,3%-a adott. Ezen válaszadók jellemzően nyugdíjasok, illetve álláskeresők, azonban a „rossz” minősítést adók 37,5 %-a tanuló, melynek nem lehet az oka a nyugdíjasokat, illetve álláskeresőket jellemző megélhetési nehézségek, valamint a kilátástalanság.

„Elfogadható” minősítést a megkérdezettek 15 százaléka adott, mely kerekén 100 főt tesz ki. Érdekes tény, hogy az e csoportba tartozók 62 %-a érettségivel, vagy felsőfokú végzettséggel rendelkezik.

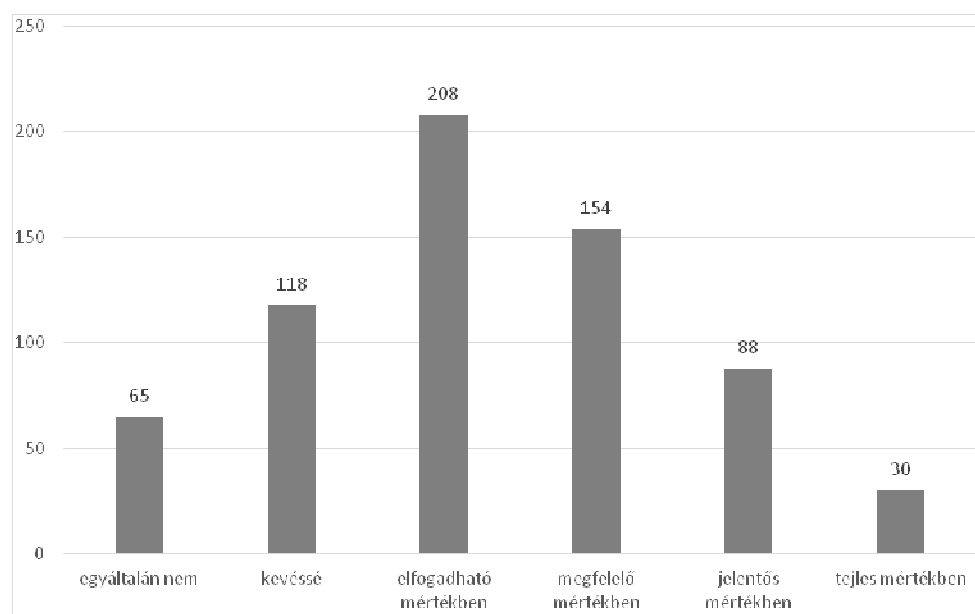
A második legnagyobb csoport a „megfelelő” minősítésű választ adók köre; 184 fő, vagyis 27,7 %. Mélyebben vizsgálva a csoport összetételét, felfedezhető, hogy magas a csoport nem munkaképes korú válaszadóinak az aránya, miszerint 42,4 %-a a csoportnak nyugdíjas, illetve tanuló. Az egy főre jutó jövedelem ebben a csoportban magasabb, mint az ezt megelőzőekben, átlagosan 61 600 Ft jut egy főre.

A legnagyobb csoport a „jó” minősítést adta, vagyis nagyjából minden harmadik megkérdezett ide sorolható (34,45 %, azaz 229 fő). Az aktív korú lakosságból kerül ki a válaszadók túlnyomó része, mintegy 62,6 %, bár az adatokból az is kiderül, hogy az átlagéletkor igen magas ebben a szekcióban, 56,4 éves az átlag válaszadó. A hat fokozatú skálán ez a második legjobb kategória, így okkal feltételezem, hogy ebben a

csoportban magasabb az egy főre jutó jövedelem is, mely feltételezés helytálló, ugyanis kis különbség híján itt már 65 000 Ft az egy főre jutó jövedelem.

A harmadik legnagyobb csoport a legmagasabb „nagyon jó” minősítést adta. Közel 20 százalék (19,9), vagyis 132 fő szerint a lehető legerősebb Mezőkövesd gazdasági fejlettsége a környező településekhez viszonyítva. Nem meglepő módon az e csoportba tartozók átlagéletkora a legalacsonyabb, nem sokkal haladja meg a 40 évet, valamint az egy főre jutó jövedelem is itt a legjelentősebb, itt az átlagérték már a 70 000 Ft-hoz közelít.

A következő kérdés „Ön szerint elegendő munkahelyet teremtenek a Mezőkövesden működő vállalkozások a helyi lakosok számára?” volt, mely kérdésre adott válaszokat az 5. számú ábrán mutatom be.

**5. ábra: Ön szerint elegendő munkahelyet teremtenek
a Mezőkövesden működő vállalkozások a helyi lakosok számára?**

Forrás: kérdőíves adatbázis alapján saját szerkesztés, 2016

A legkevésbé elégedettek táborába 65 főből áll, mely a 663 fős mintának közel a tizedét teszi ki. A csoport negyede mindössze 4, vagy 8 általános iskolai osztállyal rendelkezik, míg a másik bő negyede szakiskolát végzett, akik között magas az állás-keresők aránya. A foglalkoztatottak között a legtöbben fizikai munkát végeznek, és

az egy főre jutó átlagjövedelem is igen alacsony, épphogy meghaladja az 50 000 forintot (52 015 Ft).

A második szekció, a „kevésbé” elégedettek csoportja 118 főből áll (17,8 %). Ennél a sokaságnál is magas az álláskereső aránya, de az előző csoportnál valamivel kedvezőbb az adat, csakúgy, mint a végzettség tekintetében, ahol már a minta több mint fele rendelkezik érettséggel, vagy felsőfokú végzettséggel. Az egy főre jutó jövedelem itt már jelentősen emelkedik, majdnem 10 000 Ft-tal, 61 500 Ft jut egy főre, ami közel 20 százalékos növekedést jelent.

A legtöbb válaszadó (208 fő, 31,3%) az „elfogadható mértékben” választ adta kérdésünkre. Az iskolázottság itt már magasabb szintű, jelentős a felsőfokú oklevéllel rendelkezők aránya, valamint a jövedelmek is magasabbak (64 000 Ft/fő).

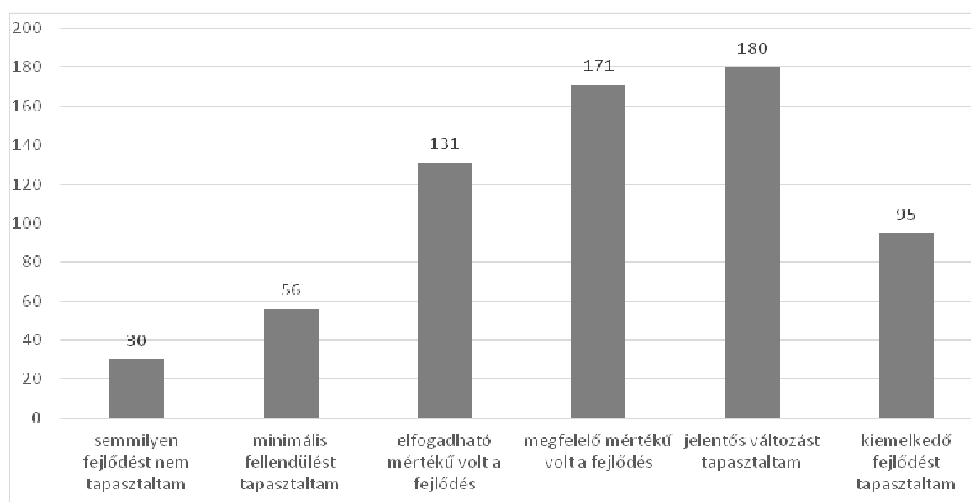
A tény, hogy a 6 fokozatú skála három leggyengébb minősítésére összesen 59 % jelölt, jól tükrözi a városban jelenlévő foglalkoztatási problémákat. Tíz válaszadó közül hat egyáltalán nem, vagy csak kevésbé elégedett Mezőkövesd munkaerő-kínálatával.

A kissé pozitívabb választ adók nagy csoportja a „megfelelő mértékben”-t jelölők 154-en voltak mely közel minden 4. kitöltőt jelent, mely a második legnagyobb csoport. A csoport korátalaga 45 év körül alakul és magas szintű iskolázottság jellemzi, valamint az átlagjövedelem is kiemelkedő, meghaladja a 70 000 Ft-ot személyenként.

A „jelentős mértékben” választ jelölők között igen sok a vezető beosztású, illetve vállalkozó válaszadó, azonban a 88 fős csoport átlagjövedelme nem különbözik az előző szekciótól, itt is néhány forinttal van csak 70 000 forint felett az összeg.

A munkakínálattal teljes mértékben elégedettek csoportja a legkisebb a hat közül, mindössze 30 válaszadó választotta ezt a kategóriát, mely a teljes sokaság 4,5 százaléka. Pontosan egyharmaduk felsőfokú végzettséggel rendelkezik, másik harmaduk érettséggel, míg a harmadik harmad általános iskolai, vagy szakiskolai végzettséggel. Az egy főre jutó jövedelem ebben a csoportban a legmagasabb 72 000 Ft.

A továbbiakban azt kutattam, hogy a helyi lakosok az elmúlt 7 évben tapasztaltak-e fejlődést Mezőkövesd gazdasági életében. A válaszokat a 6. számú ábrán összegzem.

6. ábra: Tapasztalt-e az elmúlt 7 évben fellendülést a város gazdasági életében?

Forrás: kérdőíves adatbázis alapján saját szerkesztés, 2016

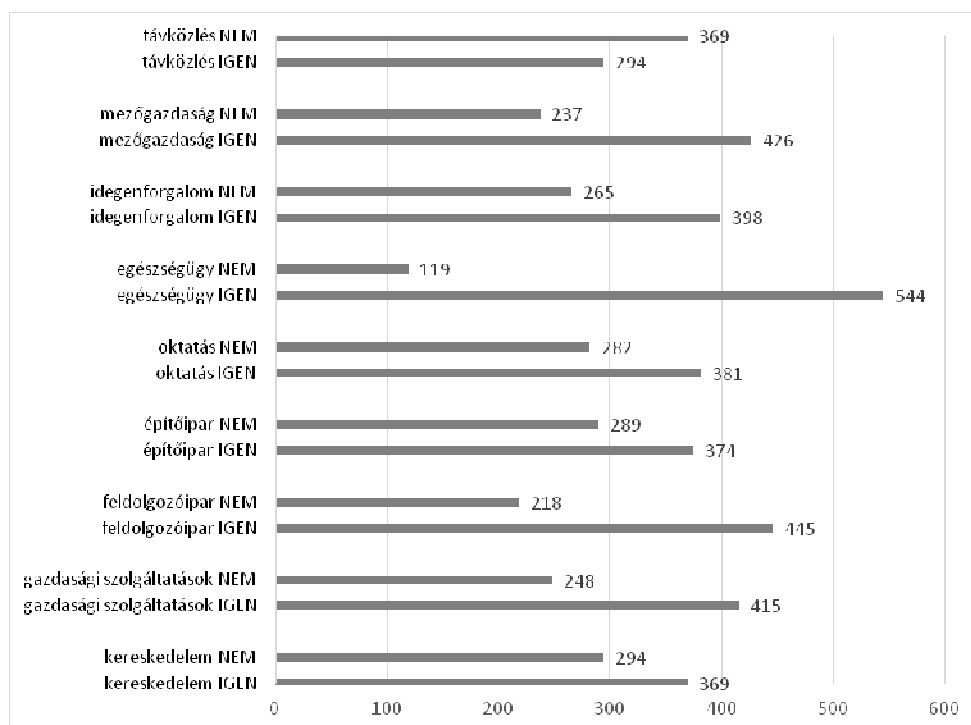
Harmincan válaszolták, hogy semmilyen gazdasági fejlődést nem tapasztaltak az elmúlt hét esztendőben Mezőkövesden, mely a minta 4,5 %-át teszi ki. Szintén 10 % alatti csoport (86 fő; 8,4%) nyilatkozott úgy, hogy csak minimális gazdasági fejlődést tapasztalt. Érdekes összefüggés, hogy az elégedetlenek csoportja a legfiatalabb (14-25), vagy legidősebb (60-92) korosztály válaszadói közül kerül ki és 77 százalékuk Mezőkövesden dolgozik.

A harmadik csoport, vagyis akik szerint elfogadható mértékű volt a fejlődés 131 tagot számlál, mely közel 20 %-os arányt képvisel. Akárcsak az előző csoportoknál, itt is közel 80%-uk nem csak Mezőkövesden él, hanem ott is dolgozik.

A két legnagyobb szekció, a „megfelelő mértékű volt a fejlődés”, illetve a „jelentős változást tapasztaltam” választ adta. 171, illetve 180 fő tartozik ezen csoportokhoz, mely 26%, illetve 27%-ot jelent. Figyelemreméltó, hogy az elégedettebb válaszadók között kisebb arányú a Mezőkövesden dolgozók köre, a két csoport esetén ez 72%, illetve 70%. Nyilvánvaló, ennek a két csoportnak az átlagjövedelme is jóval magasabb (70 000 Ft) mint az előző csoportoknak.

A legkedvezőbb választ 95 fő adta, mely 14,3 %, amelyből 78 % dolgozik a városban, vagyis átlagos értéket kaptunk. A csoportot leginkább szellemi munkát végzők, illetve nyugdíjasok alkotják.

Kutatásomban arra kerestem a választ – az elmúlt időszak, illetve a jelen állapotok értékelése után –, hogy milyen területeken lenne szükség fejlesztésekre a városban a helyi lakosok szerint. A 7. ábrán szemléltetem a kérdésre adott válaszokat.

7. ábra: Milyen jellegű új beruházásokat látna szívesen a településen?

Forrás: kérdőíves adatbázis alapján saját szerkesztés, 2016

Az előző kérdésekben arra kerestem a választ, hogy az elmúlt időszak gazdasági eredményeivel, illetve a jelenlegi állapotokkal mennyire elégedett a válaszadó; most viszont azt kutatom, hogy mely területeken van a legnagyobb szükség fejlesztésekre.

Az első ágazat a kereskedelem volt, ahol válaszadók 56 %-a szerint szükség van a kereskedelem további fejlesztésére. Itt leginkább a kiskereskedelmi hálózatokra gondoltak a mezőkövesdiek, különösen a nem-élelmiszeripari termékek kereskedelmére. A fiatal válaszadók körében kiugróan magas volt ez a válasz, akik szerint a ruha-, illetve divatipari termékek kereskedelme szorul fejlesztésre.

A második szekció – a gazdasági szolgáltatások körét – a minta 62,5 százaléka szerint szintén fejleszteni kellene. Gazdasági szolgáltatások alatt elsősorban informatikai fejlesztést, innovációt segítő fejlesztést, pályázatírást segítő fejlesztést, valamint turisztikai célú fejlesztést jelöltek meg a megkérdezettek. Megjelent még a megújuló energiákkal kapcsolatos fejlesztés, illetve a pénzügy-számvitel szektorhoz köthető szolgáltatások elősegítése is.

Az eddigi legnagyobb arányú támogatást a feldolgozóipar fejlesztése hozta, amely 67 %-on felüli támogatást kapott, vagyis három megkérdezettből kettő támogatná az ilyen irányú előrelépést. Nem véletlen az ilyen mértékű támogatás, hiszen – mint az a bevezetőből is kiderül – Mezőkövesd fekvése miatt tökéletesen alkalmas az élelmiszer jellegű feldolgozóipar helyszínéül. Az Alföld északi részén fekszik, kiemelkedő közlekedési infrastrukturális adottságokkal, mely mind az alapanyag beszerzés, mind a késztermék szállítás szempontjából ideális.

A kérdőívet kitöltők 56%-a támogatná az építőipari beruházások fejlesztését. Ebben az esetben nem feltétlenül új épületek építésére gondoltak a válaszadók, hanem sokkal inkább a meglévők rekonstrukciójára, állagának megóvására, javítására. Sokak szerint az eddigi legnagyobb hiányt jelentő építőipari beruházás – a Zsóry-fürdőhöz köthető szállodák építése – megoldódott, vagy megoldódni látszik, ugyanis 2-3 nagyobb kapacitású szálloda épült az elmúlt években a fürdő közelében.

Az oktatás esetében is szükség van fejlesztésekre a megkérdezettek 57 %-a szerint. Az alapfokú oktatás jónak mondható, több helyszínen az általános iskolai oktatást kiegészítve művészeti, zeneművészeti, táncművészeti, valamint képző-és iparművészeti nevelés folyik. Középiskolai szinten gimnáziumi, közgazdasági szak-középiskolai, valamint számos szakiskolai képzés található a városban. A fejlesztést itt leginkább a piaci igényekhez igazított szakképzés formájában jelölték meg, illetve valamely felsőfokú oktatási intézmény kihelyezett képzése is elősegíteni az ilyen irányú fejlődést.

A legnagyobb támogatottsága az egészségügyi fejlesztéseknek volt, a válaszadók több mint 82 százaléka szerint szükséges mielőbbi beruházásokat elindítani a szektorban. Az alapellátással kapcsolatban szeretnének jelentős fejlesztéseket a válaszadók, de ezen felül a különböző szakrendelések elérhetőségét is jelentősen fejlesztendő területnek ítélik meg, csakúgy, mint a mezőkövesdi kórház fejlesztését illetően. Néhány válaszadó a fogászati ellátáshoz köthető beruházások szükségességét hangsúlyozta.

Talán a legérdekesebb kérdés az idegenforgalom fejlesztése, ugyanis az elmúlt néhány évtizedben messze ebben az ágazatban zajlott a legtöbb fejlesztés, nagyberuházás. Létjogosultsága abszolút elfogadott, hiszen Mezőkövesd gazdaságának – országos jelentőségű fürdőhelyként – az idegenforgalom, a turizmus az egyik meghatározó alappillére. Ennek megfelelően a válaszadók támogatják az ilyen irányú fejlesztéseket, 60 % szerint ez mindenképp szükséges, míg 40 % szerint a többi szektor támogatása fontosabb.

Mezőgazdasági beruházásokat a kitöltők 62%-a támogatna, köthetően leginkább az élelmiszer-feldolgozó fejlesztésekhez. A kettő összehangolt fejlesztése alapvető cél, hogy ne csak alapanyagot állítsanak elő, hanem hozzáadott értéket képezve, helyi munkaerő felhasználásával emeljék a helyi gazdaság színvonalát.

Érdekes tény, hogy a megkérdezettek csupán egy esetben utasították el valamely terület fejlesztését, ez pedig a távközlés volt, ahol közel 56% szerint nincs szükség semmilyen fejlesztésre e téren. A válaszadók korszerkezet alapján két nagy csoportra oszthatók ebben a kérdésben; a fiatalabb korosztály igennel válaszolt, miszerint szükséges a meglévő távközlési infrastruktúra fejlesztése, bővítése a mai kor igényei szerint. A felnőtt-, illetve időskorúak jellemzően nem támogatják az ilyen típusú beruházásokat, állításuk szerint a meglévő távközlési szolgáltatások (televízió, internet, telefon etc.) színvonala elegendő számukra.

Következtetések

Kutatásom első – Mezőkövesd gazdaságát érintő – kérdése volt, hogy mennyire elégedettek a válaszadók a város gazdasági állapotával a környező településekhez viszonyítva. Itt a kitöltők 82,2 %-a pozitív tartományba – vagyis a 3 legjobb válaszra – adta le voksát, mely igen jó eredmény. Ezek alapján kijelenthető, hogy Mezőkövesden 5 emberből 4 – ha csak kevéssé is, de – elégedett a város gazdasági helyzetével. Más azonban a válaszok összetétele, ha nem a környező településekhez viszonyítjuk, hanem általánosságban, az ország többi területéhez viszonyítjuk Mezőkövesd helyzetét. Erre vonatkozó konkrét kérdést nem tartalmazott a kérdőív, azonban a megjegyzések rovatban, illetve a szóbeli elbeszélések alkalmával kiderült, hogy itt már nem annyira egyhangú a válasz, mint a feltett kérdés esetén. Más, környékbeli városokhoz képest (Eger, Miskolc) már sokkal differenciáltabb válaszokat kapunk a gazdasági fejlettség tekintetében. Bár mind a három város autópálya közelében fekszik, a válaszadók szerint a másik két város sokkal jobban kihasználja az ezekből fakadó előnyöket.

A munkahelyek számával való elégedettség már jobban megosztja a válaszadókat, itt a 6 fokozató skálán a medián közelében található a válaszok jelentős része. Nem is csak a munkahelyek alacsony számát jelölték meg itt a válaszadók, hanem az alacsony bérszínvonalú állásokat.

Az elmúlt 7 éves gazdasági fejlődést kutatva, kiderült, hogy a megkérdezettek jelentős része közepes szintnél valamivel nagyobb fellendülést tapasztalt. Tekintetbe véve, hogy ez a fejlődés gyakorlatilag a gazdasági válságot követően indult meg, jelentős eredménynek tekinthető.

Arra a kérdésre, hogy mely területek fejlesztése a legsürgetőbb, szinte egybehangzóan az egészségügyet jelölték meg a minta tagjai. Az egészségügyi szolgáltató rendszer számos területén szükséges mielőbbi beruházások megkezdése, az itt tapasztalt ellátó-rendszer fejlesztése a legnagyobb feladat kell hogy legyen a mezőkövesdi vezetés számára.

Második helyen a feldolgozóipart jelölték meg, miszerint a helyi gazdaság egyik alapvető pillére lehetne. Az ehhez szükséges kedvező földrajzi fekvés, illetve az infrastrukturális adottságok kedvezőek a város számára a válaszadók jelentős része szerint.

Ilyen jelentős számú minta esetén, kérdéses volt számomra, hogy a válaszadók mennyire gondolkoznak konzekvensen. Ennélfogva a harmadik helyen a mezőgazdaságot jelölték – gyakorlatilag azonos mértékben mint a második helyezettet –, mint a feldolgozóipar egyik alapja. Az Alföld nyújtotta termelői kapacitásra alapozva kívánják a válaszadók Mezőkövesd egyik meghatározó gazdasági pillérévé fejleszteni e két szektort.

Felhasznált irodalom

- Czabadai L. (2016): A methodology for positioning tourism in rural development In: Vladimir Trukhachev (szerk.) Sustainable development of tourism market: international practices and Russian experience. 132 p. Stavropol: Stavropol State Agrarian University, pp. 22-27. (ISBN:978-5-9907780-7-8)
- Gerencsér I. (2016): Good practice examples of a small settlement In: Elena Horská, Zuzana Kapsdorferová, Marcela Hallová (szerk.) The Agri-Food Value Chain: Challenges for Natural Resources Management and Society: International Scientific Days 2016. Conference proceedings. 1108 p. Nitra: Slovak University of Agriculture, pp. 1015-1021. ISBN:978-80-552-1503-7)
- Káposzta, J. (2014): Területi különbségek kialakulásának főbb összefüggései. Gazdálkodás 2014. 5. 58. évfolyam. NAKVI Budapest, 2014. ISSN 0046-5518, pp. 399-412.
- Káposzta J. - Nagy A. - Nagy H. (2013): Territorial distribution of the touristic funds in the Hungarian regions In: Szendrő K., Soós M. (szerk.) Proceedings of the 4th International Conference of Economic Sciences. Kaposvár, p. 89. (ISBN:978-963-9821-62-0)
- Káposzta J.- Ritter K. - Nagy H. (2016): Local Economic Development in Transition Economies: A Tool for Sustainable Development of Rural Areas In: Vasily Erokhin (szerk.) Global Perspectives on Trade Integration and Economies in Transition. 361 p. USA: IGI Global, pp. 281-298. (ISBN:9781522504528)

- Nagy H.- Nagy A. (2016): Tourism competitiveness factors in the Hungarian micro-regions In: Takácsné György Katalin (szerk.): XV. International Scientific Days pp. 1141- 1148. (ISBN:978-963-9941-92-2)
- Némediné Kollár K.- Neszmélyi Gy. (2015): Aspects of spatial economic processes of disadvantaged areas in Hungarian and international perspective, Romanian Review of Regional Studies: Journal of the centre for regional geography, 11:(2) pp. 3-18.
- Ritter K. (2014): Possibilities of local economic development (LED) in lagging rural areas, Acta Carolus Robertus: Károly Róbert Főiskola Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Tudományos Közleményei (ISSN: 2062-8269) 4: (1) pp. 101-108.
- Topa Z. (2015): The impacts of motorway investments on regional development, In: Witold Jedynak, Jaroslaw Kinal (szerk.) Selected aspects of socio-economical changes in a post-modern society. 152 p., Rzeszów, pp. 107-117. (ISBN:978-83-7996-211-2)

Abstract

Mezőkövesd is the economic, commercial, cultural and tourist center of its micro-region, as well as a major transportation hub. Nowadays the population of the city is declining, but the tourism is booming. The main reason why I have chosen Mezőkövesd for our regional research is the following: the county is located in one of the poorest parts of Hungary, however, the chosen town is undoubtedly one of the main centers in this county – the second one after Miskolc. The potential of tourism is growing, and it is changing the economic structure. As part of a large-scale questionnaire survey in 2016, more than 650 people were surveyed in the city. In addition to the economic dimension of the questionnaire, it contained a number of social, touristic and sport-related issues as well; but the main profile of my research remains the economy of Mezőkövesd and analysis of development opportunities.

Keywords: urban economic analysis, primary research, development opportunities